

MAGYAR PARLAGI

TENYÉSZTÉSI CÉL

Az őshonos fajta tulajdonságainak, különböző színváltozatainak megőrzése, genetikai variációjának fenntartása, a szilárd szervezet és a nagy ellenálló képesség megtartása. A tudatos tenyésztés hiánya miatt előforduló alkati hibák szelekcióval történő javítása. Jó anyai tulajdonságok, könnyű fejthetőség és tejleadás, 400-600 liter közötti laktációs tejtermelés elérése extenzív és félintenzív tartási viszonyok között, a fajta küllemi egységesítése mellett. A fajta biztonságos fennmaradáshoz szükséges populációnagyság elérése, fenntartása.

A FAJTA JELLEMZŐI

Magyar parlagi kecske a Kárpát-medence területén kialakult parlagi típusú kecske, mely a honfoglalás során behozott kecskék, illetve a korábban itt élő, majd később betelepülő-, átvonuló népcsoportok kecskéinek keveredéséből az évszázadok folyamán alakult ki.

Az utóbbi évszázadok során a magyar haszonállattartás jellemzője a kecske faj mellőzöttsége, sőt tartásának korlátozása. Ennek következtében önálló magyar fajta/fajták nem alakultak ki, de egy-egy földrajzi egységre jellemző küllemű típusok igen. Ezek fennmaradó egyedei voltak a jelenlegi tenyésztés kiindulási alapjai. A kezdeti lépés a parlagi típusú kecskék felkutatása, kiemelése, egymás közötti továbbtenyésztése volt. A fajta tudatos tenyésztése során rögzíteni kell a parlagi kecskére jellemző küllemet. A kis kiinduló egyedlétszám miatt a korábbi tájegységekre jellemző típusok azonban nem külön-külön, hanem egy fajtaként kerülnek továbbtenyésztésre. A fajta meghatározó jellemzője a kifejlett állatok 10 cm-es, vagy azt meghaladó szőrhosszúsága, amely az egész testet (tincses), illetőleg a bordaívtól hátra eső testrészt (gatyás) borítja, és amely tulajdonságát utódaira örökíti. A tenyésztésbevitel éves kor után történik, leggyakrabban az előző évben született gödölyéket a következő év őszén üzetik. Átlagos tejtermelés 300-600 kg. Kifejlett korban a bakok átlagos testsúlya 60-90 kg, az anyáké 40-55 kg, a marmagasság minimálisan 65 cm, a törzhosszúság közelíti a marmagassághoz, az alkatuk kvadratikus.

A FAJTA KÜLLEMI LEÍRÁSA

Szőrképletét tekintve a magyar parlagi kecske hosszú szőrű (tincses, gatyás). Előfordulhat, hogy nyáron levedletten a szőr kisebb, vagy a nyakon, lapockatájékon rövidebb, a hosszú szőrrel való fedettség ritkább, de a tincses jelleg ilyenkor is határozottan felismerhető. A hosszú, sűrű szőrrel fedett egyedeken gyakran a láb is seprűs. Hímivarban a hosszú szőr az állat teljes testét borítja, a tincses jelleg kifejezettebb, nőivarban elfogadott, hogy csak a test hátsó részét borítja hosszabb szőr (gatyás jelleg). A bakok törzskönyvbe kerüléséhez szükséges a tincses jelleg megléte. Színe a korábbi földrajzi egységekhez köthető változatoknak megfelelően sokféle lehet. Fekete, szürke, fehér, sárga, vörös, barna, izabella és ezek árnyalatai, valamint valamely alapszín fehérrel alkotott kombinációjából álló szabályos (fecske hasú, páva)

és szabálytalan tarka változatok. Fehér jegyek változatos formában jelenhetnek meg. A hosszú szőrszálak vége fekete, szürke egyedeknél gyakran kibarnul, sárga, vörös, barna állatoknál kivilágosodik. Pigmentációval kapcsolatban nincsenek kikötések, a fehér egyedeknél sem cél a pigmentmentesség. Túlnyomórészt szarváltak, de a szarvatlanság is egyenrangúként elfogadott A szarv szimmetrikus, szabályos állású, bakoknál előnyben részesítendő a tág állású, horizontálisan szétterülő szarv. Az egyedek szakállasok, a nyakon függelékkel vagy azok nélkül. A fül közepes hosszúságú, puhán tűzött. A tőgy jól függesztett, könnyen fejhető.

A fajtajelleg leírása

Szőrképletét tekintve a magyar parlagi kecske hosszú szőrű (tincses, gatyás). Hímivarban a hosszú szőr az állat teljes testét borítja (tincses jelleg). A bakok törzskönyvbe kerüléséhez szükséges a tincses jelleg megléte. Mindenféle színváltozatban és színösszetételben előfordulhat. Az átlagos testtömeg az anyáknál 40-55 kg, a bakoknál 60-90 kg. Anyáknál a marmagasság minimálisan 60 cm, a törzhosszúság legalább 60 cm. Az egyedek szakállasok, a nyakon függelékkel vagy azok nélkül. A fül közepes hosszúságú, puhán tűzött. A tőgy jól függesztett, könnyen fejhető. Zömében szarváltak, de a szarvatlanság nem kizáró. A szarv szimmetrikus, szabályos állású.

Törzskönyvbe kerülést kizáró okok:

- törzskönyvbe kerülés feltételeinek nem teljesülése
- a fajta küllemi leírásának nem megfelelő tulajdonságok
- általános, a termelést károsan befolyásoló küllemi hibák
- idegen fajták egyértelmű küllemi jegyeinek megjelenése (őzbarna/alpesi szín megjelenése, cserszínű jegyek az alapszíneken)

Az "A" törzskönyvbe kerülés feltételei bakoknál:

Korrigált gidakori súlygyarapodás, minimum (g/nap):	140
Növendékkori súly, minimum (kg):	18
Testsúly éves korban, minimum (kg):	35
Anyai tejtermelés 1. vagy 2. laktációban, minimum (kg):	300
Bírálati pont:	93

Bak fűlszáma: HU 7019 082973 Vonal: HU 7019 052969 Név:

Tenyésztője: Jáki Dóra, Zalaszentlászló Használó: Jáki Dóra, Zalaszentlászló

Sz. dátum	Típ.	Apja fűlszáma	Ap. tkv	Anyja fűlszáma	Any. tkv	BP	Szarvaltság	Index
2015.05.26	2	HU 7019 055991	B	HU 7019 056231	B	93	-	90,8

Saját teljesítmény			Ivadékvizsgálat		Utódok					
Gsgy	1. év	2. év	év	TIV	Utódok	Gsgy	1. éves	Szaporaság	Átl. tej	Std. tej
292	49	80	-	-	79	231/197	38,2/28,7	1,11	318	210,5

Anyai tejtermelés átlagos adatai					Apai-nagyanya tejtermelés átlagos adatai				
Lakt. száma	Fejt napok	Össz. kifejt tej	Napi tej	Std. tej	Lakt. száma	Fejt napok	Össz. kifejt tej	Napi tej	Std. tej
2	155	317,6	2,05	251,4	3	162	325,8	2,01	291,4

Bak fűlszáma: HU 7019 136988 Vonal: HU 7019 048380 Név:

Tenyésztője: Pap Cecília dr., Sümeg Használó: Pap Cecília dr., Sümeg

Sz. dátum	Típ.	Apja fűlszáma	Ap. tkv	Anyja fűlszáma	Any. tkv	BP	Szarvaltság	Index
2018.03.06	1	HU 7049 041849	B	HU 7019 067466	A	95	Szarvalt	87,7

Saját teljesítmény			Ivadékvizsgálat		Utódok					
Gsgy	1. év	2. év	év	TIV	Utódok	Gsgy	1. éves	Szaporaság	Átl. tej	Std. tej
243	49	47	-	-	36	237/169	46/29,3	1	-	-

Anyai tejtermelés átlagos adatai					Apai-nagyanya tejtermelés átlagos adatai				
Lakt. száma	Fejt napok	Össz. kifejt tej	Napi tej	Std. tej	Lakt. száma	Fejt napok	Össz. kifejt tej	Napi tej	Std. tej
5	216,8	582,4	2,69	313,3	5	187,2	407,3	2,18	288,7

Bak fűlszáma: HU 7019 135523 Vonal: HU 7019 048380 Név:

Tenyésztője: Pap Cecília dr., Sümeg Használó: János Jenő Zsolt, Szécsénke

Sz. dátum	Típ.	Apja fűlszáma	Ap. tkv	Anyja fűlszáma	Any. tkv	BP	Szarvaltság	Index
2019.03.12	1	HU 7049 041849	B	HU 7019 091221	A	93	Szarvalt	90,8

Saját teljesítmény			Ivadékvizsgálat		Utódok					
Gsgy	1. év	2. év	év	TIV	Utódok	Gsgy	1. éves	Szaporaság	Átl. tej	Std. tej
190	41	-	-	-	35	182/161	-/-	0	-	-

Anyai tejtermelés átlagos adatai					Apai-nagyanya tejtermelés átlagos adatai				
Lakt. száma	Fejt napok	Össz. kifejt tej	Napi tej	Std. tej	Lakt. száma	Fejt napok	Össz. kifejt tej	Napi tej	Std. tej
3	185,3	466	2,51	0	5	187,2	407,3	2,18	288,7

Bak fűlszáma: HU 7019 135552 Vonal: HU 7049 034506 Név: Vill

Tenyésztője: Pap Cecília dr., Sümeg Használó: Ivanics Mihály, Erdősmárok

Sz. dátum	Típ.	Apja fűlszáma	Ap. tkv	Anyja fűlszáma	Any. tkv	BP	Szarvaltság	Index
2019.03.07	2	HU 7049 041782	B	HU 7019 091560	B	92	Szarvalt	122,1

Saját teljesítmény			Ivadékvizsgálat		Utódok					
Gsgy	1. év	2. év	év	TIV	Utódok	Gsgy	1. éves	Szaporaság	Átl. tej	Std. tej
229	42	78	-	-	36	284/269	47,6/32,7	2	-	-

Anyai tejtermelés átlagos adatai					Apai-nagyanya tejtermelés átlagos adatai				
Lakt. száma	Fejt napok	Össz. kifejt tej	Napi tej	Std. tej	Lakt. száma	Fejt napok	Össz. kifejt tej	Napi tej	Std. tej
2	208	463,2	2,23	325,5	6	178	433,2	2,43	270,3

Bak fűlszáma: HU 7019 135721 Vonal: HU 7019 048380 Név:

Tenyésztője: Pap Cecília dr., Sümeg Használó: Tóth István Ferenc, Nyúl

Sz. dátum	Típ.	Apja fűlszáma	Ap. tkv	Anyja fűlszáma	Any. tkv	BP	Szarvaltság	Index
2020.04.12	2	HU 7019 136988	A	HU 7019 122961	A	94	Szarvalt	119,7

Saját teljesítmény			Ivadékvizsgálat		Utódok					
Gsgy	1. év	2. év	év	TIV	Utódok	Gsgy	1. éves	Szaporaság	Átl. tej	Std. tej
309	46	-	-	-	25	263/232	-/-	0	-	-

Anyai tejtermelés átlagos adatai					Apai-nagyanya tejtermelés átlagos adatai				
Lakt. száma	Fejt napok	Össz. kifejt tej	Napi tej	Std. tej	Lakt. száma	Fejt napok	Össz. kifejt tej	Napi tej	Std. tej
2	136,5	394	2,89	0	5	216,8	582,4	2,69	313,3

Bak fűlszáma: HU 7019 135747 Vonal: HU 7019 048377 Név:

Tenyésztője: Pap Cecília dr., Sümeg Használó: Pap Cecília dr., Sümeg

Sz. dátum	Típ.	Apja fűlszáma	Ap. tkv	Anyja fűlszáma	Any. tkv	BP	Szarvaltság	Index
2020.04.13	2	HU 7019 111749	B	HU 7019 122651	A	94	Szarvalt	81,6

Saját teljesítmény			Ivadékvizsgálat		Utódok					
Gsgy	1. év	2. év	év	TIV	Utódok	Gsgy	1. éves	Szaporaság	Átl. tej	Std. tej
234	38	50	-	-	10	-/151	-/-	0	-	-

Anyai tejtermelés átlagos adatai					Apai-nagyanya tejtermelés átlagos adatai				
Lakt. száma	Fejt napok	Össz. kifejt tej	Napi tej	Std. tej	Lakt. száma	Fejt napok	Össz. kifejt tej	Napi tej	Std. tej
1	179	379,7	2,12	207,1	4	230,3	566,9	2,46	326,6

Bak fűlszáma: HU 7043 035628 Vonal: HU 7019 048377 Név: Bobó

Tenyésztője: Illésné Magasföldi Amarill, Németkér Használó: Illésné Magasföldi Amarill, Németkér

Sz. dátum	Típ.	Apja fűlszáma	Ap. tkv	Anyja fűlszáma	Any. tkv	BP	Szarvaltság	Index
2018.01.18	2	HU 7019 123722	B	HU 7043 023492	B	96	Szarvalt	105,5

Saját teljesítmény			Ivadékvizsgálat		Utódok					
Gsgy	1. év	2. év	év	TIV	Utódok	Gsgy	1. éves	Szaporaság	Átl. tej	Std. tej
183	36	66	-	-	187	173/162	38,5/27	1,32	567,4	0

Anyai tejtermelés átlagos adatai					Apai-nagyanya tejtermelés átlagos adatai				
Lakt. száma	Fejt napok	Össz. kifejt tej	Napi tej	Std. tej	Lakt. száma	Fejt napok	Össz. kifejt tej	Napi tej	Std. tej
7	206,1	550,7	2,67	378,5	3	221,7	534,5	2,41	288,6

Bak fűlszáma: HU 7049 065991 Vonal: HU 7019 048380 Név: Szárcsa

Tenyésztője: Ivanics Mihály, Erdősmárok Használó: Ivanics Mihály, Erdősmárok

Sz. dátum	Típ.	Apja fűlszáma	Ap. tkv	Anyja fűlszáma	Any. tkv	BP	Szarvaltság	Index
2019.03.09	1	HU 7049 048820	B	HU 7049 035060	B	94	Szarvatlan	130,9

Saját teljesítmény			Ivadékvizsgálat		Utódok					
Gsgy	1. év	2. év	év	TIV	Utódok	Gsgy	1. éves	Szaporaság	Átl. tej	Std. tej
303	52	80	-	-	53	283/269	54/36,7	0	-	-

Anyai tejtermelés átlagos adatai					Apai-nagyanya tejtermelés átlagos adatai				
Lakt. száma	Fejt napok	Össz. kifejt tej	Napi tej	Std. tej	Lakt. száma	Fejt napok	Össz. kifejt tej	Napi tej	Std. tej
4	185	517,5	2,80	363,4	5	177	487,2	2,75	331,1

Bak fűlszáma: HU 7043 042271 Vonal: HU 7019 048377 Név: Viktor

Tenyésztője: Illésné Magasföldi Amarill, Németkér Használó: Illésné Magasföldi Amarill, Németkér

Sz. dátum	Típ.	Apja fűlszáma	Ap. tkv	Anyja fűlszáma	Any. tkv	BP	Szarvaltság	Index
2019.01.21	2	HU 7019 123722	B	HU 7043 021263	A	96	Szarvalt	84,7

Saját teljesítmény			Ivadékvizsgálat		Utódok					
Gsgy	1. év	2. év	év	TIV	Utódok	Gsgy	1. éves	Szaporaság	Átl. tej	Std. tej
268	43	59	-	-	93	171/149	-/-	0	-	-

Anyai tejtermelés átlagos adatai					Apai-nagyanya tejtermelés átlagos adatai				
Lakt. száma	Fejt napok	Össz. kifejt tej	Napi tej	Std. tej	Lakt. száma	Fejt napok	Össz. kifejt tej	Napi tej	Std. tej
8	212,9	517,5	2,43	397,6	3	221,7	534,5	2,41	288,6

Bak fűlszáma: HU 7049 071019 Vonal: HU 7025 030450 Név:

Tenyésztője: Ivanics Mihály, Erdősmárok Használó: Doricsák Istvánné, Örkény

Sz. dátum	Típ.	Apja fűlszáma	Ap. tkv	Anyja fűlszáma	Any. tkv	BP	Szarvaltság	Index
2020.02.29	1	HU 7049 061702	B	HU 7049 057392	A	94	-	88,3

Saját teljesítmény			Ivadékvizsgálat		Utódok					
Gsgy	1. év	2. év	év	TIV	Utódok	Gsgy	1. éves	Szaporaság	Átl. tej	Std. tej
262	55	-	-	-	20	187/167	-/-	0	-	-

Anyai tejtermelés átlagos adatai					Apai-nagyanya tejtermelés átlagos adatai				
Lakt. száma	Fejt napok	Össz. kifejt tej	Napi tej	Std. tej	Lakt. száma	Fejt napok	Össz. kifejt tej	Napi tej	Std. tej
3	187,3	447,2	2,39	247	5	184	438,2	2,38	282,8

Bak fűlszáma: HU 7049 061900 Vonal: HU 7019 048380 Név:

Tenyésztője: Ivanics Mihály, Erdősmárok Használó: Katona Péter, Mátranóvák

Sz. dátum	Típ.	Apja fűlszáma	Ap. tkv	Anyja fűlszáma	Any. tkv	BP	Szarvaltság	Index
2018.03.10	3	HU 7049 048820	B	HU 7049 035060	B	93	-	101,9

Saját teljesítmény			Ivadékvizsgálat		Utódok					
Gsgy	1. év	2. év	év	TIV	Utódok	Gsgy	1. éves	Szaporaság	Átl. tej	Std. tej
294	50	82	-	-	47	194/219	-/26,7	0	-	-

Anyai tejtermelés átlagos adatai					Apai-nagyanya tejtermelés átlagos adatai				
Lakt. száma	Fejt napok	Össz. kifejt tej	Napi tej	Std. tej	Lakt. száma	Fejt napok	Össz. kifejt tej	Napi tej	Std. tej
4	185	517,5	2,80	363,4	5	177	487,2	2,75	331,1

Bak fűlszáma: HU 7050 087702 Vonal: HU 7019 048364 Név: Lucifer

Tenyésztője: Jánosi Jenő Zsolt, Szécsénke Használó: Kónya Gergely, Borsodszentgyörgy

Sz. dátum	Típ.	Apja fűlszáma	Ap. tkv	Anyja fűlszáma	Any. tkv	BP	Szarvaltság	Index
2017.03.09	1	HU 7025 048653	B	HU 7050 053413	A	94	Szarvalt	105,1

Saját teljesítmény			Ivadékvizsgálat		Utódok					
Gsgy	1. év	2. év	év	TIV	Utódok	Gsgy	1. éves	Szaporaság	Átl. tej	Std. tej
132	53	-	-	-	24	220/204	39/31,8	1,75	-	-

Anyai tejtermelés átlagos adatai					Apai-nagyanya tejtermelés átlagos adatai				
Lakt. száma	Fejt napok	Össz. kifejt tej	Napi tej	Std. tej	Lakt. száma	Fejt napok	Össz. kifejt tej	Napi tej	Std. tej
2	168,5	367	2,18	242,5	3	160,7	337,2	2,10	229,5

Bak fűlszáma: HU 7067 030858 Vonal: HU 7019 052969 Név:

Tenyésztője: Jáki Dóra, Zalaszentlászló Használó: Jáki Dóra, Zalaszentlászló

Sz. dátum	Típ.	Apja fűlszáma	Ap. tkv	Anyja fűlszáma	Any. tkv	BP	Szarvaltság	Index
2019.06.01	2	HU 7019 082973	B	HU 7019 082845	A	95	Szarvalt	123,4

Saját teljesítmény

Ivadékvizsgálat

Utódok

Gsgy	1. év	2. év
394	42	78

év	TIV
-	-

Utódok	Gsgy	1. éves	Szaporaság	Átl. tej	Std. tej
36	267/252	-/-	0	-	-

Anyai tejtermelés átlagos adatai

Apai-nagyanya tejtermelés átlagos adatai

Lakt. száma	Fejt napok	Össz. kifejt tej	Napi tej	Std. tej
2	189,5	373,1	1,97	193,5

Lakt. száma	Fejt napok	Össz. kifejt tej	Napi tej	Std. tej
2	155	317,6	2,05	251,4